

Kystdirektoratet

Lemvig

Sendt elektronisk: kdi@kyst.dk & avi@kyst.dk

Vingsted, den 12. april 2019.

Danmarks Sportsfiskerforbunds bemærkninger til ansøgning om tilladelse til etablering af 3-årigt tangdyrkningsanlæg, syd for Endelave, sagsnummer 18/02560.

Danmarks Sportsfiskerforbund takker for muligheden for at fremsende bemærkninger til ansøgning om tilladelse til etablering af 3-årigt tangdyrkningsanlæg, syd for Endelave.

Kystdirektoratet angiver at behandle ansøgningen efter kystbeskyttelseslovens § 16 a, stk. 1, nr. 2 (LBK nr. 57 af 21/01/2019)

Kystdirektoratet skal vurdere, om der skal udarbejdes en konsekvensvurdering i henhold til bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder, Natura2000-område nr. 56, Habitatområde H52 og Fuglebeskyttelsesområde F36 jf. BEK nr. 1062 af 21/08/2018.

Hørings svar:

Indledningsvist skal det præciseres, at Endelave hører under Horsens Kommune. Tangbruget ligger mere end 1 sømil fra land, så Horsens Kommune er ikke miljømyndighed, men har nok ansvar for vandets kemiske indhold. Hedensted Kommune er hjemkommune for ansøger, Hjarnø Havbrug A/S.

Placeringstilladelse.

Ansøgningen støtter sig på en placeringstilladelse til Endelave Havbrug givet i Miljøstyrelsens godkendelse af 8. maj 2014. En godkendelse, som ved afgørelse i det daværende Natur- og Miljøklagenævn af 23. december 2014 blev ophævet ved flg. afgørelser J.nr.: NMK-10-00807 og NMK-34-00371).

Af Miljøstyrelsens godkendelse af 8. maj 2014 fremgår:

Ophør

G1 Ved permanent ophør af driften skal Miljøstyrelsen underrettes.

Netbure og forankringer skal fjernes og forurene netbure skal bortskaffes efter hjemkommunens anvisninger.

Fjernelse af anlæg og underretning af myndigheder skal følge anvisningerne i placeringstilladelsen fra Naturerhvervstyrelsen.

Da Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 23. december 2014 er endelig og dermed Miljøstyrelsens tilladelse ugyldig, burde bundankrene ved Endelave for længst have være fjernet. Men det er de ikke og nu er der gået mere end 4 år efter Klagenævnets afgørelse.

På trods af talrige opfordringer til at kræve bundankrene til det ophørte Endelave Havbrug fjernet fra Endelavegruppen til NaturErhvervsstyrelsen, nu Fiskeristyrelsen, er det endnu ikke sket, hvilket forekommer uforklarligt.

Forsikringer om fjernelse af bundankre ved ophør af det aktuelle projekt kan derfor ikke tillægges nogen troværdighed. Placeringstilladelsen må ved havbrugets ophør også have mistet sin legitimitet, hvorfor ansøger ikke kan støtte nogen ret på den.

Det foreliggende projekt genbruger det nordvestlige ankerhjørne fra det nedlagte Endelave Havbrug, og det foreliggende projekt forekommer derfor mest af alt beregnet på en udnyttelse og forhaling af fjernelse af de nævnte bundankre.

Projektets teknologi.

I ansøgningen kan ikke specificeres, hvorvidt sukkertangen skal dyrkes på liner med bøjer eller på plastikrør og net. Der er i forvejen erfaring med dyrkning af tang på liner med bøjer ved projektet ved Hjarnøhage, som optager 100 HA af vort fælles havområde øst for Hjarnø. Til stor gene for borgere og brugere af området,

Dette projekt har "velsignet" et meget stort havområde med løsrevne bøjer i form af de nævnte grå plastikbøjer. På disse fundne bøjer sidder ender af nylonreb, der tydeligvis er slidt over, hvilket indikerer, at man i Hjarnøhage-projektet ikke har bekymret sig om tilsyn af materiellet. Det er derfor ikke troværdigt, når man i det foreliggende projekt bedyrer, at materiellet vil blive løbende efterteret for slid.

Smartfarm-materiellet med dyrkning på net med plastikrør har også været i stand til at "udsmykke" de lokale strande. De ilanddrevede rør er dog blevet fjernet efter henvendelse herom til Hedensted Kommune. Så længe projekterne ikke er klar over, hvilket materiel, projektet skal betjene sig af, foreslås det, at ansøgningen stilles i bero.

En del løsrevet materiale fra det eksisterende tangbrug ender på strandene, bl.a. på Hjarnø og vidner om, at plasttovværk i havet gradvis nedbrydes, bl.a. fordi rurer på anlæggene slider. Det ned-sænkede anlæg dukker op på overfladen, fordi linerne til ankrene på bunden slides over. Resterne på bunden kan vanskeligt bjærges.

Med den opmærksomhed, der nu er kommet på plastik i havet, synes det at være en dårlig ide at tilføje yderligere tonsvis af plastik, som projektet indebærer. Det store slid på materiellet, som bølgeslag, strøm og tidevand udgør, vil medføre en væsentlig tilførsel af plastikaffald og mikroplast til området, så det er erfaringen fra de bestående anlæg ejet af ansøger, at der optræder affaldsproblemer i forbindelse med sådanne projekter.

Også postulatet om, at projektet ikke vil have visuel påvirkning strider imod de hidtidige erfaringer med ansøger. Tilmed ligger dette projekt i et område, der er stærkt besejlet, både af erhvervstrafik og af rekreativ sejlads ud og ind ad Horsens Fjord, samt af lokal sejlads. Projektområdet ligger ud for Endelaves største sommerhusområde.

Miljøvurdering og konsekvensanalyse.

Ansøger hævder, at projektet ikke vil påvirke habitatområde H 52 **Horsens Fjord, havet øst for og Endelave**, som ligger i en afstand på 1,3 km fra det ansøgte projekt. Selve forsøgsanlægget vil dække $120 \cdot 160 = 49.160$ kvm eller knapt 5 HA. Hertil må komme areal til markeringsbøjer. Højden af liner eller net angives til 4 meter, men med tangbevoksning, må der blive tale om mere.

I lyset af at Miljø- og Fødevareklagenævnet har krævet både miljøredegørelse og konsekvensanalyse for fornyelse af tilladelsen til Hjarnøhage Tangbrug (NMK-450-00068), synes det arrogant og uden nogen form for dokumentation eller argumentation at hævde, at det foreslåede projekt ikke har nogle miljømæssige problemer.

Af Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse NMK-450-00068 fremgår følgende:

Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophæver afgørelse fra Kystdirektoratet af 23. november 2016 om, at der ikke skal foretages en konsekvensvurdering af det ansøgte projekt og hjemviser sagen til fornyet behandling hos Kystdirektoratet.

Nævnet ophæver som følge heraf tillige afgørelser af 23. november 2016 om tidsbegrænset tilladelse til fortsat etablering af tangkulturanlæg ved Hjarnø Hage og om, at der ikke skal udarbejdes VVM-redegørelse for det ansøgte projekt. Sagerne hjemvises til fornyet behandling i Kystdirektoratet.

Der skal derfor i denne sag nødvendigvis udarbejdes en habitatkonsekvensvurdering samt en VVV-redegørelse for den samlede påvirkning af habitatområde H 52 **Horsens Fjord, havet øst for og Endelave**. Det er naturligvis ansøger, der skal sandsynliggøre at Tanganlægget ikke vil skabe en negativ påvirkning af habitatområde H 52.

Soliditet og fremtidigt behov.

Erfaringerne fra dette projekt skal angiveligt bruges til at retfærdiggøre endnu flere havbrug via kompensationsstankegangen, som Natur- og Miljøklagenævnet i deres afgørelse af december 2014 om Endelave Havbrug underkendte. Med hensyn til ansøgers økonomiske soliditet skal det noteres, at der afventes beramning af en retssag mod Hjarnø Havbrug A/S, der har tilstået overproduktion med en faktor 3-4 igennem flere år på Hjarnø og Hundshage Havbrug. Også af den grund er det på sin plads at afvente, hvorvidt der overhovedet er noget fremtidigt behov for et kompenserende anlæg. Dette så meget mere som at regler for kompensationsberegninger først ventes at blive fremsat af Miljø- og Fødevarerministeren i løbet af 2019.

Konklusion.

Ansøger savner at give konkrete oplysninger og begrundelser med hensyn til behov, regelgrundlag og fremtidig dimensionering og den anvendte teknik. Der fremkommer utroværdige oplysninger om forhindring af sejlads, om tilsyn og affald, ligesom ansøgers soliditet er stærkt uafklaret. Det skal derfor anbefales, at ansøgningen afvises.

Med venlig hilsen

Lars Brinch Thygesen
Natur- og Miljøkonsulent